

Dvonivojski sistem (by Jurij Sodja)

Naloga

Zapiši časovni razvoj sistema $\psi = c'_+|+\rangle + c'_-|-\rangle$, kjer vektorja $|+\rangle$ in $|-\rangle$ predstavljata bazo.

Operator energije je časovno odvisen in je oblike:

$$\hat{H} = H(t) = \begin{pmatrix} E_0 & \alpha e^{i\omega t} \\ \alpha e^{-i\omega t} & -E_0 \end{pmatrix} \quad (1.1)$$

Rešitev

ψ zapišem v obliki vektorja:

$$\psi = \begin{pmatrix} c'_+ \\ c'_- \end{pmatrix} \quad (2.1)$$

in vstavim v Schrödingerjevo enačbo. Dobim sistem dveh skloplejnih diferencialnih enačb s časovno odvisnimi koeficienti:

$$E_0 c'_+ + \alpha c'_- e^{i\omega t} = i\hbar \dot{c}'_+ \quad (2.2)$$

$$\alpha c'_+ e^{-i\omega t} - E_0 c'_- = i\hbar \dot{c}'_- \quad (2.3)$$

Za koeficienta c'_+ in c'_- uvedem novo spremenljivko:

$$c'_+ = c_+ e^{-i\frac{E_0}{\hbar}t} \quad (2.4)$$

$$c'_- = c_- e^{i\frac{E_0}{\hbar}t} \quad (2.5)$$

S tem enačbi (2.2) in (2.3) bistveno poenostavim:

$$\frac{\alpha}{i\hbar} c_- e^{iAt} = \dot{c}_+ \quad (2.6)$$

$$\frac{\alpha}{i\hbar} c_+ e^{-iAt} = \dot{c}_- \quad (2.7)$$

Kjer v A pospravim konstante:

$$A = \frac{2E_0}{\hbar} + \omega \quad (2.8)$$

Enačbi razklopim tako, da iz enačbe (2.6) izrazim c_- in dobleni izraz vstavim v enačbo (2.7).

Enako ponovim še za drugo spremenljivko. Dobim dve enačbi drugega reda s konstantnimi koeficienti, ki tudi nista več sklopljeni:

$$\ddot{c}_+ - iA\dot{c}_+ + \frac{\alpha^2}{\hbar^2} c_+ = 0 \quad (2.9)$$

$$\ddot{c}_- + iA\dot{c}_- + \frac{\alpha^2}{\hbar^2} c_- = 0 \quad (2.10)$$

Reševanja se lotim z nastavkom:

$$c = Ce^{i\omega t} \quad (2.11)$$

pri čemer dopuščam možnost, da $\omega \in \mathbb{C}$:

$$\omega = \alpha + i\beta \quad (2.12)$$

Nastavek vstavim v enačbo (2.9) oz. (2.10) in dobim po dve rešitvi za za ω posamezno enačbo.

Za enačbo (2.9) sta ti rešitvi:

$$\omega_{1,2} = \frac{1}{2}(A \mp \sqrt{A^2 + 4B}) \quad (2.13)$$

Za enačbo (2.10) pa:

$$\omega_{1,2} = \frac{1}{2}(-A \mp \sqrt{A^2 + 4B}) \quad (2.14)$$

A je še vedno enak (2.8), B pa je:

$$B = \frac{\alpha^2}{h^2} \quad (2.15)$$

Da dobim končno rešitev samo še vstavim izračunane parametre nazaj v prvotne spremenljivke .